

BOUWPENSIOEN

JULI 2021 ALLES OVER JOUW PENSIOEN

SPECIAL

Leermeester en leerling:

Liefde voor het vak overbrengen

THEMA

Samen

JE INKOMEN REGELEN
VOOR LATER

VRAAG EN ANTWOORD

Alles over je
pensioenpremie

PENSIOENADVIES OP MAAT

Vakbondsconsulent:
'Laat je altijd goed
voorlichten'

Een snoepwinkel voor duurzame bouwers

Met project Ecodorp Boekel komen alle denkbare bouwwijzen en bouwmaterialen samen. Het dorp is ecologisch, duurzaam, energieneutraal en zo veel mogelijk zelfvoorzienend. 'Voor ons is dit één grote snoepwinkel', zegt duurzaam bouwer Patrick Schreven van ECO+BOUW.

TEKST EN FOTOGRAFIE MIKE RAANHUIS

KLIMAATPOSITIEF

'Het Ecodorp bestaat uit 30 klimaatpositieve huurwoningen, 6 mantelzorgwoningen, een buurthuis (kennis- en educatiecentrum, werkplaats en kantoren), 2 boomhutten en een kunstenaarsverblijf. De bewoners zorgen zo veel mogelijk voor hun eigen voedsel- en energievoorziening en er is een ecologische waterzuivering. De woningen zijn 'klimaatpositief', dat wil zeggen dat ze worden gebouwd met organische, gerecyclede materialen, liefst uit de regio. De huizen zijn prima geïsoleerd en maken gebruik van veel daglicht en zonnewarmte.'

FUNDERING VAN GLAS

'De fundering van de woningen is van glasschuim. Dit materiaal bestaat uit brokken gerecycled glas. Het is licht, sterk en isolerend. Het neemt bovendien geen water op, is niet vochtgevoelig en het zorgt voor een optimale lastverdeling. Ideaal dus voor een fundering. Glasschuim wordt gemaakt van glasrestanten die niet meer geschikt zijn voor hergebruik. Ze worden tot poeder vermalen en 'opgeschuimd' met CO₂ in een oven van 800 °C.'

KENNIS DELEN

'De initiatiefnemers van Ecodorp Boekel willen de kennis die ze opdoen doorgeven aan anderen. Hiermee zijn ze een proeftuin en een showroom voor de overheid en andere belangstellenden. De bewoners hebben gekozen voor materialen die niet door slavenarbeid of met milieu-onvriendelijke methoden zijn gewonnen of geproduceerd.'

BASALT-ACCU

'En dan een primeur! Alle woningen van Ecodorp Boekel zullen worden verwarmd door de eerste basalt-accu ter wereld. Deze maakt gebruik van het meest voorkomende gesteente ter wereld: gestolde lava, oftewel basalt. In totaal verwarmen 650 zonnepanelen de basalt-accu tot 450 °C. De zomervarmte wordt opgevangen en in de herfst, winter en lente wordt de opgeslagen warmte gebruikt om de woningen te verwarmen.'

WANDEN VAN HENNEP

'Hennep is een bijzonder bouwproduct, zo slaat het bijvoorbeeld CO₂ op. Als je de hennepvezel mengt met water en kalk ontstaat een mix die goed isoleert en akoestische eigenschappen heeft. Het materiaal kan temperatuur en luchtvochtigheid bufferen, voorkomt schimmelgroei en maakt van deze woningen comfortabele, gezonde leefomgevingen.'

FEITEN

Oprachtgever: Vastgoedvereniging Ecodorp Boekel
Ecologische hoofdaannemer: ECO+BOUW
Ontwerp: Van Laarhoven Combinatie Architecten
Projectleider: Peter van den Oetelaar (gemeente Boekel)

In deze Bouwpensioen special

6

Gerard van der Goes en Klaas Kuiken van BAM:

'Pensioen is een samenwerking tussen werkgevers en werknemers'

12

Vraag en antwoord

Alles over je pensioenpremie

16

Bouwen, bouwen, bouwen

1 miljoen woningen in 10 jaar

Colofon

Bouwpensioen is een uitgave van bpfBOUW.

Redactieraad Bouwpensioen Joris van Basten Batenburg (FNV), Cor-Hilde van Beijeren (CNV), Robert Jellema (Bestuursbureau bpfBOUW), Lenneke Neef (Bouwend Nederland), Bert Oomen (namens de pensioengerechtigden), Chiara Polfliet (APG), Lydia Reinewald (Vakraad voor de Timmerindustrie), Bart Westenbroek (Technisch Bureau Afbouw)

Concept en realisatie APG – MarCom DWS, Marlies Beerman (APG), Dion Georgiades (APG), MPG., Amstelveen

Druk Drukpartners Zuid B.V., Beek

Oplage circa 116.000

Contact Heb je een vraag of een opmerking? Wij helpen je graag. Kijk op bpfbouw.nl/contact op welke manier je contact met ons kunt opnemen.

Bouwpensioen is bedoeld om je te informeren over relevante ontwikkelingen rondom jouw pensioen. We stellen de inhoud met veel zorg samen. Toch is het mogelijk dat er onverhoopt fouten in staan. Aan deze uitgave kun je dan ook geen rechten ontleen. Voor een volledige beschrijving van rechten en verplichtingen verwijzen wij je naar de reglementen van onze pensioenregeling. Je kunt deze raadplegen op bpfbouw.nl of bij ons aanvragen via telefoonnummer 020-583 40 40. Wij zijn bereikbaar van maandag tot en met donderdag van 8.00 uur tot 17.30 uur. En op vrijdag van 8.00 uur tot 17.00 uur.

Bouwpensioen is geproduceerd met inachtneming van de geldende corona-richtlijnen in de bouwsector.

Scan de QR-code en lees Bouwpensioen online

QR-code

Open de Camera-app op je telefoon. Richt je camera op de QR-code en scan die. Tik op de melding die op je scherm verschijnt.

Lees Bouwpensioen online
BOUWPENSIEN.NL

KORT NIEUWS

Hoe heeft bpfBOUW het gedaan in 2020?

Zorgen voor een betaalbaar en goed pensioen voor jou is het doel van bpfBOUW. 2020 was onder andere door de wereldwijde uitbraak van het coronavirus een jaar vol onrust. Hier merkten wij als pensioenfondsen ook de gevolgen van. Toch zijn onze beleggingen vorig jaar 8,9% in waarde gestegen. Van de bouwprojecten waarin we beleggen was 70% aangemeld als Bewuste Bouwplaats. Dit zijn bouwplaatsen met extra aandacht voor omgeving, milieu, veiligheid en mogelijke overlast. En eind 2020 hadden we 9 miljard euro belegd in duurzaam vastgoed. Zo zetten we ons in voor een veilige en leefbare wereld voor de toekomst.

Er zijn meer dan 770.000 (ex-)deelnemers en 13.000 werkgevers aangesloten bij bpfBOUW. In totaal betaalden werkgevers en werknemers in 2020 € 2,3 miljard aan premie. En wij hebben € 1,3 miljard aan pensioenen uitgekeerd.

Meer weten? Bekijk de belangrijkste ontwikkelingen van 2020 op bpfbouw.nl/jaaroverzicht.

Scan de QR-code voor het jaaroverzicht

Overzicht van jouw pensioen

Op Mijn Bouwpensioen vind je jouw Uniform Pensioenoverzicht van 2021.

Hierop zie je:

- de hoogte van jouw pensioen op 1 januari 2021;
- de hoogte van jouw partner- en wezenpensioen;
- jouw mogelijke pensioenbedrag op je 67e.

Bekijk jouw Uniform Pensioenoverzicht op bpfbouw.nl/pensioenoverzicht.

Ontvang je ook een brief met je pensioenoverzicht en wil je jouw post liever alleen digitaal ontvangen? Meld je dan aan voor post digitaal via bpfbouw.nl/post-digitaal.

MELD JE AAN VOOR DE NIEUWSBRIEF

Zo blijf je digitaal op de hoogte van de laatste informatie over jouw pensioen.

[BPFBOUW.NL/NIEUWSBRIEF](https://bpfbouw.nl/nieuwsbrief)

Ga naar jouw Uniform Pensioenoverzicht

Scan de QR-code en meld je aan

VAN DE VOORZITTER

Dick Verhoeven is bestuursvoorzitter bij bpfBOUW namens de werkgeversorganisaties

Samen naar een mooi pensioen

Gezond de bouwsector in en gezond er weer uit, dat is wat je wilt. En dan genieten van een goed pensioen. Daar zorgen we samen voor.

Een enorm belangrijk thema is meer veiligheid op de bouwplaats. Daarvoor moeten we samenwerken. Er is al veel aandacht voor, maar nog steeds gebeuren er te veel ongevallen. Werkgevers moeten veilig werken nóg meer stimuleren. Ook werknemers hebben hun verantwoordelijkheid. Niet alleen op jezelf letten, maar ook op je collega's. Spreek ze aan als ze hun helm niet op hebben. Waarschuw ze als een steiger niet goed is opgebouwd.

Ook voor een goed pensioen is samenwerking nodig. Om te beginnen binnen de organisatie van het pensioenfonds. Wat we ook niet kunnen missen is de solidariteit van ons pensioenstelsel. Samen vangen we de risico's op. Gezamenlijk beleggen heeft grote voordelen boven het bijhouden van een individueel pensioenpotje. Door gespreid beleggen lopen we minder risico, krijgen we een gelijkmatiger rendement én maken we minder kosten.

Ons pensioenfonds zorgt niet alleen voor een goed ouderdompensioen. Je kunt ook een inkomen krijgen als je arbeidsongeschikt raakt, of bij overlijden, voor je partner en eventueel je kinderen. Zodat niemand er alleen voorstaat. Want we doen het samen.

BEELD ANP/HH, Hans van Rhooen

Snellere uitbetaling van partnerpensioen bij overlijden

Als je overlijdt, heeft je partner vaak recht op partnerpensioen. En je ex-partner op bijzonder partnerpensioen. Sinds april keren wij dit in de meeste gevallen automatisch uit.

Dit doen we als:

- jouw partner je wettelijke partner was toen je overleed én jouw rekeningnummer bij ons bekend is. Je partner ontvangt het partnerpensioen dan op jouw rekening. Jouw partner is je wettelijke partner als je getrouwd bent of een geregistreerd partnerschap hebt. Of als je een samenlevingscontract hebt en je je partner bij bpfBOUW hebt aangemeld.
- het rekeningnummer van jouw wettelijke ex-partner bij ons bekend is. Bijvoorbeeld omdat hij/zij al pensioen van ons krijgt. Je ex-partner ontvangt het partnerpensioen dan op de bij ons bekende rekening.

Wij horen van de gemeente dat je bent overleden. Je (ex-)partner ontvangt daarna meteen een brief waarin de hoogte van het (bijzonder) partnerpensioen staat.

Is er geen rekeningnummer bij ons bekend én heeft je (ex-)partner geen kinderen jonger dan 27 jaar? Dan krijgt deze een brief met een uitleg om via Mijn Bouwpensioen (bijzonder) partnerpensioen aan te vragen. Na de aanvraag keren wij het partnerpensioen automatisch uit.

Soms versturen we een aanvraagformulier

Bijvoorbeeld als je (ex-)partner kinderen heeft die jonger zijn dan 27 jaar. Je (ex-)partner stuurt het formulier naar ons op. Wij behandelen de aanvraag in ieder geval binnen 20 werkdagen, maar vaak sneller. Daarna keren wij het (bijzonder) partnerpensioen uit als je (ex-)partner daar recht op heeft.

We werken eraan om (bijzonder) partnerpensioen in alle gevallen automatisch toe te kennen. Kijk voor meer informatie over partnerpensioen op bpfbouw.nl/partner. De hoogte van je partnerpensioen vind je gemakkelijk op Mijn Bouwpensioen en op jouw Uniform Pensioenoverzicht. Wil je jouw partner aanmelden voor partnerpensioen? Dit doe je ook via Mijn Bouwpensioen.

'De kracht van solidariteit wordt onderschat'

Gerard van der Goes en Klaas Kuiken werken al 11 jaar samen op de pensioenafdeling van bouwconcern BAM. Vanuit welk perspectief kijken zij naar pensioenen en welk advies geven zij werknemers mee?

TEKST MARTIJN HOUWERZIJL

BEELD DE BEELDREDAKTIE / HERBERT WIGGERMAN / LEX VAN LIESHOUT

'Mensen hebben vaak niet in de gaten hoe ze er financieel voor staan. Terwijl het heel belangrijk is te weten wat je pensioenregeling van bpfBOUW kan opleveren.' Gerard van der Goes (52), manager pensioenen, en Klaas Kuiken (67), senior manager bij bouwconcern BAM, kunnen het niet vaak genoeg benadrukken. 'Pensioen is een extreem belangrijke arbeidsvoorwaarde. Het is goed daarop te letten als werknemer.'

Onwetendheid

De meeste vragen rondom pensioenen gaan over eerder met pensioen gaan of over deeltijdpensioen. '2 dagen pensioen opnemen en 3 dagen werken? Die mogelijkheden zijn er', vertelt Gerard. Hij vindt het jammer dat veel werknemers zo weinig weten over hun pensioen. Op Mijn Bouwpensioen krijg je vaak een heel goed inzicht in jouw situatie. 'Ook voor jongeren is dat belangrijk.'

Solidariteit

'De gedachte dat er later toch geen geld meer in de pot zit, klopt niet', legt Klaas uit. 'Toch wordt dat vaak gedacht. Of mensen denken dat je beter zelf kunt sparen voor later. Daar is natuurlijk niets mis mee. Maar met alle kennis van beleggen en een solide pensioenfonds krijg je bij bpfBOUW een goed rendement op je geld.' De kracht van solidariteit wordt onderschat, vindt Klaas, met 40 jaar ervaring in het vak. 'Samen de zorg dragen voor later, is heel belangrijk. Juist omdat veel jonge

KLAAS KUIKEN

'Samen de zorg dragen voor later, is heel belangrijk'

GERARD VAN DER GOES

'Er is veel geregeld, maar stop er zelf ook energie in'

mensen daar nog helemaal niet aan denken.'

Smeltende gletsjer

De renteperikelen van de laatste jaren zien Klaas en Gerard met lede ogen aan. Klaas: 'Dat fondsen steeds vaker afstevenen op negatieve rente is een probleem. Ik vergelijk het wel eens met het beeld van een smeltende gletsjer. Maar gelukkig staat bpfBOUW er gewoon goed voor.'

Samenwerken

Waar liggen in hun werk de diepten en hoogtespunten? Klaas: 'Slecht nieuws is wanneer een weduwe minder partnerpensioen krijgt dan ze had verwacht. Dat is pijnlijk. Goed nieuws is wanneer we een lastige pensioenonderhandeling hebben afgerond en de ondernemingsraad akkoord geeft op een wijziging. Dat zijn voor ons hoogtespunten.' Gerard: 'Absoluut. Je zit vaak in zware onderhandelingen met de centrale ondernemingsraad en dat vraagt van beide kanten de wil om samen te werken.'

Permanente boodschap

Het pensioen is een samenwerking tussen werkgevers en werknemers. Gerard: 'Kijk jaarlijks eens op mijnpensioenoverzicht.nl. Dat blijven wij zeggen. *Bekijk jouw situatie goed.* Wat gebeurt er bij mogelijk scheiden, overlijden, pensionering; waar leef je dan van? Er is veel geregeld voor onze oude dag, maar je moet er als werknemer zelf ook energie in stoppen.' ■

Hoe doe jij dat nou?

Samen je inkomen voor later regelen? En wat kun je doen als je partner wegvalt? 3 deelnemers van bpfBOUW vertellen. Vakbondsconsulent Desirée van den Hout (FNV) geeft daarna advies op maat.

TEKST MARTIJN HOUWERZIJL

Rudie Janssen (26)

Arjan Zum Grotenhof (49)

Henriette Kroonenberg (67)

'Mijn vriendin en ik sluiten binnenkort een geregistreerd partnerschap af om te zorgen dat we alles geregeld hebben.'

'Mijn vrouw is ongeneeslijk ziek. Dan bekijk je de dingen toch door een andere bril. Wat je nu kunt doen, staat voorop.'

'We willen nog van alles. Sparen blijft belangrijk. Het geld gaat er harder af dan het erbij komt.'

‘Investeren in je huis is een goed plan’

Rudie Janssen (26) Werk: timmerman

‘Ik heb net samen met mijn vriendin een huis gekocht in het Limburgse Venray. Als ik denk aan mijn pensioen dan beseft ik dat ik nog een tijd moet werken. Veel collega's stoppen rond de leeftijd van 65 of als het kan eerder. Vroeg op, werken in weer en wind, tillen en sjouwen. Het is zwaar werk, al wordt steeds meer met bouwkransen gedaan. Je bent afhankelijk van wat je lichaam kan. Ik heb dat zelf ook ervaren toen ik met voetballen mijn beide kruisbanden

afscheurde. Een pensioen is dus zeker van belang. Je wil later toch zorgeloos kunnen genieten. Maar ik zit nu in een andere levensfase, ik ben nog jong en er niet zo mee bezig. Ik leer veel als timmerman en kan later misschien wel als uitvoerder aan de slag. Ook zou ik op interieurbouw kunnen overstappen. Dat is minder belastend. Mijn vriendin is net geslaagd voor een zorgopleiding en we konden samen een huis kopen. Dat zijn we nu aan

het opknappen; volgens mij een goede investering. We sluiten binnenkort een geregistreerd partnerschap af om te zorgen dat alle zaakjes goed geregeld zijn. Van onze gezamenlijke rekening betalen we alle vaste lasten en vullen we de spaarpot. Mijn vriendin is meer thuis in de geldzaken, ik ben vooral goed met mijn handen.’

Lees het advies van consulent Desirée op pag. 11.

‘Je weet niet wat de toekomst brengt’

Arjan Zum Grotenhof (49)
Werk: vestigingsleider bij een dakdekkersbedrijf

‘Ik heb drie ‘pensioenpotjes’ maar eigenlijk geen idee hoeveel het samen is. De laatste jaren is het onrustig rond pensioenfondsen. Ik sta er altijd van te kijken dat de stabiliteit zo gigantisch afhankelijk is van de wereldeconomie. De dekkingsgraad moet boven de 104% liggen anders kan er gekort worden op de pensioenen. Vragen van collega's over eerder stoppen met werken, partnerpensioen of de gevolgen bij uitval of overlijden zetten mij wel eens aan het denken. Vooral ook omdat het ons persoonlijk treft. Mijn vrouw is ongeneeslijk ziek. We hebben twee opgroeiende kinderen. Dan bekijk je dingen toch door een andere bril. De zakelijke kant van je pensioen blijft natuurlijk belangrijk, maar dat is van later zorg. De kwaliteit van leven en wat je nu nog kunt doen staat voorop; je weet niet wat de toekomst brengt. In de nieuwe pensioenregeling wordt het misschien mogelijk een deel van je pensioen in een keer op te nemen voor bijvoorbeeld een verre reis. Dat is een mooi idee, maar wij wachten daar maar niet op. Een van onze kinderen gaat volgend jaar studeren en we kijken heel erg uit naar een mooie rondreis met het gezin door Noorwegen. Hopelijk nog deze zomer.’

Lees het advies van consulent Desirée op pag. 11.

'Ik wist niet dat ik mijn pensioen zelf aan moest vragen'

Henriette Kroonenberg (67)

werkte 25 jaar lang op de financiële administratie van een bouwbedrijf

Mijn man verloor zijn baan op zijn 53e en kreeg een financiële regeling waardoor hij niet meer aan het werk hoefde. Mijn man is in 1949 geboren. Toen hij 65 werd, kon ik nog partner-AOW aanvragen. Daar moest ik gebruik van maken wilde ik eerder kunnen stoppen met werken. Inmiddels ben ik al 7 jaar met vervroegd pensioen vanuit een ander pensioenfonds dan bpfBOUW. Ik ben druk met van alles: van briden tot

oppas zijn voor de kleinkinderen. Afgelopen maart werd ik 67 jaar. Ik vroeg bpfBOUW wanneer ik mijn pensioen zou ontvangen. Toen bleek dat ik nog geen aanvraag had gedaan. Ik wist niet dat ik dat zelf aan moest vragen! Ik heb het direct geregeld. Mijn ouderdomspensioen heb ik niet verhoogd met het partnerpensioen. Mijn man ik hebben recht op partnerpensioen van elkaar, mocht een van ons iets overkomen.

We hebben nog veel dromen en plannen. Normaal gesproken gaan we in de winter een paar weken naar Lanzarote en in de zomer naar Italië. Door de coronacrisis moeten we dat missen. Een nieuwe cruisevakantie, Nieuw-Zeeland, een trip naar het noorderlicht ... We willen nog van alles! Sparen blijft belangrijk. Het geld gaat er harder af dan dat het erbij komt.'

Lees het advies van consulent Desirée op pag. 11.

Vakbondsconsulent Desirée van den Hout

Als je twijfelt of je pensioen wel goed geregeld is, kun je altijd advies vragen aan een van de vakbondsconsulenten. Deze keer geeft Desirée van den Hout (FNV) advies op maat.

Lees het interview met Rudie op pag. 8

'Investeren in je huis is een goed plan'

'Wat goed van Rudie dat hij zich realiseert dat dingen niet altijd blijven zoals ze zijn. Als je een zwaar beroep hebt, is het heel verstandig om op tijd na te denken over minder belastend werk voor later. Mijn Loopbaancoach zou daarbij kunnen helpen: mijnloopbaancoach.net.

Verschillende sectoren, waaronder die van Rudie, hebben regelingen voor mensen met zwaar werk. Via die regelingen kun je mogelijk eerder stoppen met werken. Ook zijn er voorzieningen die onder andere gericht zijn op duurzame inzetbaarheid. Hiermee kun je bijvoorbeeld op latere leeftijd extra verlof kopen. Of een opleiding volgen om je om te scholen. De vakbondsconsulent kan je meer vertellen over jouw mogelijkheden. En deeltijdpensioen kan daarnaast op latere leeftijd verlichting brengen als je zwaar werk hebt.

Tot slot: verstandig van Rudie dat hij en zijn vriendin een geregistreerd partnerschap aangaan. Daarmee is zijn partner automatisch aangemeld voor het partnerpensioen. Dit gebeurt ook automatisch als je trouwt. De gemeente geeft dit aan bpfBOUW door. Heb je een samenlevingscontract? Dan moet je je partner zelf aanmelden. Heb je je partner niet aangemeld? Doe dit dan alsnog. Dan kan bpfBOUW na jouw overlijden je partner benaderen als hij/zij recht heeft op partnerpensioen. Woon je samen zonder samenlevingscontract? Ook dan heeft je partner mogelijk recht op partnerpensioen na je overlijden. Maar je partner moet dit dan zelf aanvragen en bewijzen dat hij/zij gezien kan worden als jouw partner.'

Vakbondsconsulenten

Als je pensioen opbouwt bij bpfBOUW kun je kosteloos terecht bij de vakbondsconsulent voor advies. Ook als je geen lid van een vakbond bent. Algemeen nummer FNV: 088-368 03 68, algemeen nummer CNV Vakmensen: 030-751 10 07, algemeen nummer belangenvereniging Het Zwarte Corps: 030-600 60 70.

Lees het interview met Arjan op pag. 9

'Je weet niet wat de toekomst brengt'

'Ik begrijp maar al te goed dat Arjan kiest voor kwaliteit van leven in het hier en nu. Ik zou eerlijk gezegd precies hetzelfde doen. Toch wil ik hem op het hart drukken om ook te kijken wat de inkomensgevolgen zijn als zijn vrouw komt te overlijden. Hij heeft nu belangrijkere zaken aan zijn hoofd, maar een goed inkomen later is ook belangrijk. Kun je het zelf niet opbrengen, vraag dan hulp van een deskundige hierbij. Ik ben bijvoorbeeld erg benieuwd of zijn vrouw pensioen en partnerpensioen heeft opgebouwd. Dat zou ik zeker uit (laten) zoeken.

Het is ook verstandig voor Arjan om eens te gaan kijken wat het totale opgebouwde pensioen is bij de verschillende pensioenfonds. Zodat je een idee hebt wat je inkomen later bij benadering kan zijn. Er is een website van de overheid waar het totaaloverzicht vermeld staat: mijnpensioenoverzicht.nl. Ik zou Arjan willen adviseren contact op te nemen met een vakbondsconsulent zodra hij hieraan toe is. Want pensioen is inderdaad iets voor later. Maar zorgen voor een goed pensioen moet je nu doen.'

Lees het interview met Henriette op pag. 10

'Ik wist niet dat ik mijn pensioen zelf aan moest vragen'

'Het klopt dat je altijd zelf een aanvraag moet indienen. Dit geldt voor zowel het pensioen als voor de AOW-uitkering. De pensioenleeftijd van bpfBOUW is vastgesteld op 67 jaar. Dit is een richtleeftijd. Je kunt met pensioen gaan wanneer je wilt, zolang je pensioen daardoor niet onder de afkoopgrens komt. Die grens ligt in 2021 op € 503,24 per jaar. Je kunt vervroegd met pensioen gaan, of het juist uitstellen. Maar dat laatste heb ik eerlijk gezegd nog nooit meegemaakt in mijn werk. Je kunt je pensioen digitaal aanvragen via Mijn Bouwpensioen. Het is zeker interessant om daar nu al

te gaan kijken. Op de website van bpfBOUW staat ook veel informatie. Als je niet zo thuis bent op de computer of je wilt meer weten, dan kun je ook telefonisch of schriftelijk een indicatie van je pensioen opvragen bij het Klant Contact Centrum. Je krijgt dan een pensioenopgave op papier thuisgestuurd. Ik raad iedereen aan om de tijd te nemen en hulp te zoeken, bijvoorbeeld bij een vakbondsconsulent. Je kunt de keuze voor je pensioen maar één keer in je leven maken. Laat je goed voorlichten over wat er kan. Want eenmaal genomen beslissingen kun je niet meer terugdraaien. Zorg dat je weet waar je (digitale) handtekening onder zet.'

VRAAG EN ANTWOORD

5 vragen over je pensioenpremie

TEKST ERWIN ROOYAKKERS

1 Waarom betaal ik premie (en wat krijg ik ervoor terug)?

Van de overheid krijg je een basispensioen: AOW. Om deze basis aan te vullen, bouw je extra pensioen op via bpfBOUW. Hier betalen jij en je werkgever premie voor. Het pensioen dat je daarmee opbouwt dient vanaf je pensioendatum als inkomen zolang je leeft. Maar dat is niet alles wat je terugkrijgt voor de premie die je betaalt. Kom je te overlijden? Dan krijgt je partner in de meeste gevallen partnerpensioen. Als je nog jonge kinderen hebt, krijgen zij wezenpensioen. Word je arbeidsongeschikt? Dan gaat je pensioenopbouw voor een deel door en betaal je zelf geen premie meer (als je aan de voorwaarden voldoet).

Daarnaast krijg je mogelijk een arbeidsongeschiktheidspensioen. Kijk voor meer informatie over jouw pensioen op bpfbouw.nl/regeling.

2 Hoeveel premie betaal ik (en hoeveel betaalt mijn werkgever)?

Op je loonstrook zie je hoeveel jij elke maand betaalt voor je pensioen. Dit hangt af van hoeveel je verdient en in welke sector je werkt. Elke sector heeft namelijk zijn eigen cao-afspraken. Dus ook de afspraken over welk deel van de pensioenpremie je werkgever betaalt, verschillen per sector. Werkgevers betalen in 2021 in elk geval minimaal de helft (50%) van de totale pensioenpremie voor hun werknemers. Wil je weten hoeveel je werkgever minimaal voor jouw pensioen betaalt? Kijk dan op bpfbouw.nl/premieverdeling.

Het deel van de premie dat je werkgever niet betaalt, betaal jij zelf. Je werkgever houdt dit in op jouw loon en maakt de totale premie over naar bpfBOUW.

3 Wat doet bpfBOUW met de premie die ik betaal?

We hebben geld nodig voor de pensioenopbouw van onze actieve deelnemers en het betalen van pensioen aan pensioengerechtigden. Daarom doen we elke dag ons uiterste best om de gezamenlijke pensioenpot te laten groeien. Dat doen we door de premies die we ontvangen te beleggen. Dat levert het meeste geld op. Meer dan sparen. Zouden we niet beleggen, dan zouden onze pensioenen lager zijn. Beleggen brengt risico's met zich mee. Maar door dat op verschillende manieren te doen, worden die kleiner. We beleggen bijvoorbeeld in aandelen én in duurzaam vastgoed. Wil je meer weten over hoe wij beleggen? Lees dan het artikel op pagina 18 en 19.

4 Hoe wordt de hoogte van de premie bepaald?

Ieder jaar stellen we de hoogte van de premie vast. Hiervoor kijken we onder andere hoeveel geld we nodig hebben voor de pensioenopbouw van onze actieve deelnemers. Bijvoorbeeld voor het ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen. En we kijken hoeveel er nodig is voor de dekking van bepaalde risico's. Zo krijg je bijvoorbeeld (als je aan de voorwaarden voldoet) premievrije pensioenopbouw en eventueel een arbeidsongeschiktheidspensioen als je arbeidsongeschikt wordt.

Een groot deel van de pensioenuitkeringen vindt (ver) in de toekomst plaats. Daardoor hebben we tijd om de premie te beleggen, zodat de premie meer waard wordt. Bij de berekening van de premie kijken we daarom naar het verwachte rendement van onze beleggingen.

5 Moet iedereen premie betalen?

In principe betaalt iedere actieve deelnemer pensioenpremie. Alleen als je arbeidsongeschikt raakt, hoef je geen premie te betalen voor het deel dat je niet werkt. Je pensioenopbouw gaat dan wel (voor een deel) door. Dit heet premievrije pensioenopbouw. Je moet aan een aantal voorwaarden voldoen om hiervoor in aanmerking te komen. Word je werkloos en krijg je een WW-uitkering? Dan heb je vanuit je eigen cao mogelijk ook recht op premievrije pensioenopbouw. Dit vraag je in dat geval zelf aan. Lees meer over premievrije pensioenopbouw bij

arbeidsongeschiktheid op bpfbouw.nl/ppo en bij werkloosheid op bpfbouw.nl/ppww.

SAMEN

Het mooiste vak van de wereld

Iets anders dan de bouw? Geen denken aan! Leermeester Jeroen van Schaijk en leerling Roel Hegeraat kunnen het prima met elkaar vinden. Samen werken ze aan de toekomst van Roel.

TEKST FLORIS DOGTEROM BEELD VINCENT VAN DEN HOOGEN

De bouw? Da's mooi werk', zegt Jeroen van Schaijk (44), uitvoerder van aannemersbedrijf Peter Peters in Schaijk. 'Je begint met een leeg stuk grond en als je weggrijdt staat er een groot kantoor.' De liefde voor het vak zat er bij Jeroen al vroeg in. 'Mijn vader was ook timmerman en werkte ook bij Peter Peters. Ik ben er begonnen met vakantiewerk en zo is het balletje gaan rollen. Inmiddels werk ik hier ruim 22 jaar.'

Goeie schik

Als leermeester brengt Jeroen de liefde voor het vak over op leerlingen als Roel Hegeraat (22). Hoewel, bij Roel hoeft dat eigenlijk niet. Ook bij hem zat de bouw er al vroeg in, al op de middelbare school. 'Je kon alle kanten van de bouw proeven en allerlei technieken leren. Dat beviel goed.' Toch raakte Roel in zijn vervolgopleiding eerst verzeild in de auto-techniek, maar dat hield hij na een tijdje voor gezien. 'Ik vond het te beperkt. Je sleutelt steeds minder en zit vaak achter de laptop.' Niks voor Roel. Laat hem maar lekker buiten bezig zijn, ook al regent het af en toe. 'Ik heb er goeie schik in', zegt hij.

JEROEN VAN SCHAIJK

'Ik vind aansturen heel leuk om te doen, maar ik wil ook blijven meewerken'

ROEL HEGERAAT

'Het lijkt me mooi om iets voor mezelf op te zetten en aan de gang te gaan'

Examen

Vier dagen per week leert Roel de kneepjes van het vak in de praktijk, de vijfde dag gaat hij naar school. Roel werkt veel samen met een ervaren collega. Leermeester Jeroen, die nog 2 andere leerlingen onder zijn hoede heeft, heeft het vaak erg druk met zijn werk als uitvoerder. Maar hij blijft wel verantwoordelijk voor zijn leerlingen en is ook bevoegd om de examenopdrachten te beoordelen die ze regelmatig moeten doen. Roel: 'Als ik bijvoorbeeld een examen als stellen of aftimmeren heb, kijkt hij mee hoe ik het doe. Maar hij helpt me niet – ik moet het zelf doen.'

Jonge gasten

Jeroen is nu een jaar of 10 leermeester. 'Ik vind het mooi om jongeren iets te leren. Voorwaarde is wel dat ze gemotiveerd zijn en Roel is dat zeker. Hij is natuurlijk al wat ouder dan de gemiddelde leerling en weet wat hij wil. Hij is erg zelfstandig – je kunt hem rustig alleen iets laten maken. Bovendien werkt hij verder aan zijn ontwikkeling door ook buiten werktijd te klussen. Dat zie je tegenwoordig ook niet bij elke leerling. Hij komt er wel.' Omgekeerd is Roel ook goed te spreken over Jeroen als leermeester: 'Het klikt goed. Hij heeft veel ervaring en kan goed met jonge gasten omgaan. Maar het is precies zoals hij zegt: je moet wel zelf gemotiveerd zijn.'

Hamer in de handen

Roel ziet zijn toekomst vrij precies voor zich. 'Ik moet nu nog ongeveer een half jaar om timmerman niveau 2 af te ronden. Daarna ga ik niveau 3 doen, maar ik heb me voorgenomen om niveau 4 te laten zitten. Dan ga je toch meer richting uitvoerder en zit je veel binnen. Ik zie Jeroen weinig meer met een hamer in zijn handen lopen en dat doe ik toch het liefst.' Als hij zijn opleiding heeft afgerond, wil Roel graag nog een paar jaar ervaring opdoen en zijn kennis verbreden. 'En dan word ik ooit misschien zzzp'er. Het lijkt me mooi om iets voor mezelf op te zetten en aan de gang te gaan. Dan moet ik mijn pensioen alleen wel zelf regelen.'

Buiten

Zo jong als hij is, weet leerling Roel dus eigenlijk al zeker dat hij niks anders wil dan de bouw. Voor leermeester Jeroen, 2 keer zo oud, geldt precies hetzelfde. 'Ik hoop dat ik dit in goede gezondheid kan blijven doen, met alle afwisseling die ik nu heb. De ene keer doen we een verbouwing, de andere keer zetten we een compleet project neer. Ik vind aansturen heel leuk om te doen, maar ik wil ook blijven meewerken. Want de hele tijd in die keet, dat is het ook niet. Als je in de bouw werkt, wil je naar buiten.' ■

Leermeester worden?

Werk je in de Bouw & Infra en zou je wel leerlingen willen begeleiden en opleiden? Dan kun je in principe leermeester worden. Kijk voor meer informatie op volandis.nl. Je bent officieel leermeester als je de basis cursus leermeester Bouw & Infra van Volandis hebt gevolgd.

Samen bouwen

Bouwen, bouwen, bouwen om de woningnood op te lossen. De Rijksoverheid, provincies, gemeenten, corporaties en bouwwereld zetten samen in op de bouw van 1 miljoen nieuwe woningen in 10 jaar.

71.000 woningen

34 organisaties die werken op het gebied van wonen, bouwen, zorg en welzijn hebben de Actieagenda Wonen opgesteld. Samen willen zij ongeveer **71.000** woningen per jaar bouwen. Op termijn willen ze zelfs naar **120.000** woningen per jaar.

Bron: aedes.nl

€ 100 miljoen

Het kabinet stelt tot 2030 jaarlijks **€ 100 miljoen** beschikbaar voor het wegnemen van bouwbelemmeringen door stikstof. Tot 2023 komt er jaarlijks **€ 15 miljoen** extra subsidie voor eigenaren die hun woning verduurzamen.

Bron: rijksoverheid.nl

1% minder

In 2020 zag de bouwsector een volumekrimp van ongeveer **1%**. In 2021 worden de gevolgen van de coronacrisis sterker merkbaar en voorspelt ING Economisch Bureau **4%** krimp als gevolg van uitgestelde investeringen in bedrijfspanden, een verminderde financiële positie van consumenten en groeiende werkloosheid.

Bron: ing.nl

150.000 sociale huurwoningen

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), woningcorporaties en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) hebben in 2020 afgesproken om samen binnen 2 jaar te starten met de bouw van **150.000** sociale huurwoningen en het voltooiën van **10.000** flexwoningen. Corporaties die extra huizen bouwen krijgen belastingkorting, gemeenten ontvangen subsidie voor nieuwbouw.

Bron: woningmarktbeleid.nl

83.000 paar handen

Het Economisch Instituut voor de Bouw (EIB) schat dat de bouwsector tussen 2021-2025 zo'n **83.000** arbeidsplaatsen nodig heeft. Steeds meer jongeren ontdekken banen in de bouw, ook via jegaathetmaken.nl. Omdat er nog steeds niet genoeg bouwvakkers zijn, wordt ook een toename van het aantal flexibele buitenlandse arbeidskrachten verwacht: **55.000** in 2025.

Bron: eib.nl

7.972.168 Actuele woningvoorraad

Bron: CBS, januari 2021

2050

Alles hergebruiken, niks weggooien. In 2050 moet de gehele bouw in Nederland circulair zijn. Het Rotterdamse BlueCity is van proeftuin uitgegroeid tot voorbeeldstad. Bouwconcern BAM toert het voormalige subtropisch zwembad om tot kantoren- en congrescomplex en gebruikt enkel hoogwaardige reststoffen. Besparing: **112.000** kg CO₂.

Bron: bluecity.nl

220.000 huizen in het noorden

De vier noordelijke provincies hebben een deltaplan gelanceerd met een geplande bouw van **220.000** nieuwe woningen. **80.000** in Flevoland, **50.000** in Groningen, **45.000** in Friesland en **45.000** in Drenthe. Voorwaarde: een spoorinvestering van **€ 9,5** miljard voor de Lelylijn en de Nedersaksenlijn.

Bron: gebiedsontwikkeling.nu

'We kunnen invloed uitoefenen in de wereld'

Kees Bastiaansen is bestuurder bij bpfBOUW

Deelnemers willen dat bpfBOUW duurzaam en verantwoord belegt. En oog heeft voor de toekomst van de aarde en de maatschappij. BpfBOUW staat daar 100% achter: van de 50 grootste pensioenfondsen in Nederland, is bpfBOUW het op 1 na duurzaamst. Bestuurslid Kees Bastiaansen legt uit hoe ons pensioenfonds de wereld positief beïnvloedt. 'Met ruim 70 miljard euro kunnen we verschil maken.'

TEKST ERWIN ROOYAKKERS

We hebben in het voorjaar van 2020 onderzoek onder deelnemers gedaan. Daar kwam uit dat deelnemers willen dat bpfBOUW verantwoord belegt. Daarom hebben we het beleid rondom verantwoord beleggen aangepast', vertelt bestuurslid Kees Bastiaansen. 'Daarnaast hebben we ook gesproken met werkgevers, experts uit de bouwsector, universiteiten en maatschappelijke organisaties.'

THEMA'S

Uit deze gesprekken van het bestuur kwam een aantal belangrijke thema's naar voren: klimaatverandering, goede arbeidsomstandigheden en circulariteit. Circulariteit wil zeggen dat grondstoffen, onderdelen en

producten hun waarde behouden. Ze kunnen worden hergebruikt. Kees Bastiaansen: 'Deze 3 thema's vormen de basis van het vernieuwde Verantwoord Beleggen-beleid van bpfBOUW.'

PENSIOENEN UITKEREN

'Ons belangrijkste doel van beleggen is zorgen dat we goede pensioenen kunnen blijven uitkeren. Bij elke belegging kijken we naar wat die belegging kan opleveren, het risico, de kosten én duurzaamheid. Kopen we bijvoorbeeld aandelen van een bedrijf? Dan kijken we hoe dat bedrijf omgaat met het milieu, of de arbeidsomstandigheden goed zijn en of het duurzaam te werk gaat. Wij willen met onze beleggingen wereldwijd bijdragen aan een duurzamere manier van wonen, werken en leven.'

VERSCHIL MAKEN

BpfBOUW deelt de bedrijven waarin het belegt in als 'koploper', 'belofte' of 'achterblijver'. Bastiaansen: 'Sinds 2020 beleggen we alleen nog maar in koplopers en beloften. Koplopers voldoen aan al onze eisen. En die worden steeds strenger. Beloften zijn bedrijven die we kunnen aanzetten tot verbetering. We gaan met ze in gesprek: hoe kunnen jullie koploper worden? We beleggen in totaal ruim € 70 miljard. Dus je begrijpt dat we best wel invloed kunnen uitoefenen. En verschil kunnen maken.'

OOGSTEN

'Verskil kunnen we ook maken op de bouwplaats. We investeren bijvoorbeeld in duurzame vastgoedprojecten. Zoals in Harderwijk.

Daar is een oud kantoorgebouw verbouwd tot een woonzorgcentrum: Villa Verde. Dit is het eerste woonzorgcentrum van Nederland zonder afval van bouw materiaal. 90% van de materialen in het bestaande gebouw is niet weggegooid, maar 'geogst' om opnieuw te gebruiken. Nieuwe onderdelen zijn zo gemaakt dat ze helemaal te recycleren zijn. Bovendien kan het gebouw in de toekomst makkelijk een andere functie krijgen. Daar is in het ontwerp rekening mee gehouden. En het is natuurlijk energiezuinig. Alles bij elkaar een mooi voorbeeld van circulair bouwen.'

BOUWPLAATSEN

BpfBOUW heeft ook aandacht voor een veilige bouwplaats en voor de mensen die er werken. 'We willen

'Ons belangrijkste doel is goede pensioenen blijven uitkeren'

bijvoorbeeld bijdragen aan het opleiden van personeel. Daarom hebben we een doel gesteld voor de Nederlandse bouwplaatsen waarin we beleggen. We streven ernaar dat in 2025 gemiddeld 7 tot 8% van het personeel daar een opleidingsplek heeft. En dat er gemiddeld 1 persoon werkt met een afstand tot de arbeidsmarkt. In het buitenland sluiten we ons aan bij internationale standaarden.'

BELEGGINGSRESULTAAT

Of duurzame beleggingen genoeg opleveren? BpfBOUW denkt dat die op de lange termijn juist meer opleveren. Duurzame bedrijven hebben namelijk meer kans om in de toekomst beter te presteren dan niet-duurzame bedrijven. Bastiaansen: 'De cijfers van 2020 laten zien dat we goede keuzes maken. Corona zorgde in maart wereldwijd voor een grote daling van de waarde van beleggingen. Maar onze beleggingen herstelden zich snel. Afgelopen jaar hebben we op elke € 100 die we hadden belegd, € 8,90 verdiend. Dat is een prima resultaat.' ■

SCHAFTTIJD

15 APRIL / 12.40 UUR /
VAKWERKBRUG / ARNHEM

'Met later ben ik wel serieus bezig'

Uitvoerder **Johan Beverdam (49)** en assistent-uitvoerder **Jouri Berendijk (25)** drinken buiten hun kop koffie. De zon prikt net even door de sluierbewolking heen. Het tweetal werkt voor bouwer Roosdom Tijhuis uit Rijssen. Zij werken aan Plan Wilgenvliet in Arnhem, waar 176 woningen komen. Op de vraag of hij met zijn pensioen bezig is, antwoordt Jouri: 'Om eerlijk te zijn, niet echt. Ik weet natuurlijk dat ik pensioen opbouw, maar het houdt me niet dagelijks bezig. Bij de oudere collega's leeft dat meer. Mijn vader werkt ook in de bouw en hij zegt dat het voor ons goed geregeld is. Dat vind ik een prettige gedachte.' Johan knikt instemmend: 'Als je het vanaf het begin goed geregeld hebt, dan kun je ongeveer met je 65e met pensioen. Dat is met ons fysiek zware werk ook nodig. Ik spreek wel eens jongens die een tijdje in Duitsland hebben gewerkt voor een buitenlandse werkgever. In die periode bouwden ze in Nederland geen pensioen op. Dus die hebben nu een pensioengat. Dat is best even schrikken. Ik ben er altijd wel serieus mee bezig geweest. Ik heb naast mijn pensioen nog een extra voorziening geregeld voor later. Aan de andere kant relatieveer ik ook wel. We weten geen van allen wat de toekomst zal brengen en hoe oud we worden. Ik heb gelukkig altijd veel schik in mijn werk. In mijn bovenkamer ratelt het de hele dag maar door. Ga maar na, we werken hier met 50 tot 60 man.' Jouri: 'Ik vind het fijn als alles op rolletjes loopt. Het maakt niet uit hoe druk het is, als aan het eind van de dag alles maar geregeld is. Dan kun je in elk geval met een goed gevoel naar huis toe rijden.' ■